

स्थानीय राजपत्र

गौरीशंकर गाउँपालिकाद्वारा प्रकाशित		
खण्ड २	संख्या १६	मिति: २०७६/०१/०५
भाग २ गौरीशंकर गाउँपालिका नेपालको संविधानको धारा २१५ बमोजिमको गाउँ कार्यपालिकाले बनाएको तल लेखिए बमोजिमको कार्यविधि सर्वसाधारणको जानकारीको लागि प्रकाशन गरिएको छ ।		
सम्बत् २०७६ सालको कार्यविधि संख्या १६		

व्यवसाय दर्ता तथा नविकरण सम्बन्धी कार्यविधि- २०७६

प्रस्तावना: गौरीशंकर क्षेत्र भित्र सञ्चालित एवं सञ्चालन हुने विभिन्न व्यवसायिक गतिविधिहरूलाई कानूनी दायरामा ल्याउन, व्यवसाय सञ्चालन मार्फत गाउँपालिकाको आन्तरिक आम्दानीलाई समेत टेवा पुऱ्याउन, स्वच्छ, मर्यादित र प्रतिस्पर्धात्मक बजारको प्रवर्द्धनमार्फत उपभोक्ताको हित संरक्षण गर्न अनि स्थानीय सरकार र आम व्यवसायीहरूबीच सुमधुर सम्बन्ध स्थापित गर्दै साभेदारीमा आधारित विकासलाई अगाडि बढाउन

वाञ्छनिय भएकोले गौरीशंकर गाउँपालिकाद्वारा यो कार्यविधि जारी गरिएको छ ।

परिच्छेद-१

प्रारम्भिक

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ:

- (१) यस कार्यविधिको नाम “गौरीशंकर गाउँपालिका व्यवसाय दर्ता तथा नविकरण सम्बन्धी कार्यविधि -२०७६” रहेको छ ।
- (२) यो कार्यविधि गाउँ कार्यपालिकाबाट स्वीकृत भएको मिति देखि लागु हुनेछ ।

२. परिभाषा : विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा,-

- (क) “कार्यालय” भन्नाले यस गौरीशंकर गाउँपालिकाको कार्यालय सम्भन्धित हुनेछ ।
- (ख) “शाखा” भन्नाले यस गौरीशंकर गाउँपालिकामा रहेका सम्बन्धित विषयगत शाखा सम्भन्धित हुनेछ ।
- (ग) “वडा कार्यालय” भन्नाले यस गौरीशंकर गाउँपालिका अन्तर्गतका ९ वटै वडा कार्यालयहरू सम्भन्धित हुनेछ ।
- (घ) “अध्यक्ष” भन्नाले यस गौरीशंकर गाउँपालिकाको अध्यक्ष सम्भन्धित हुनेछ ।
- (ङ) “उपाध्यक्ष” भन्नाले यस गौरीशंकर गाउँपालिकाको उपाध्यक्ष सम्भन्धित हुनेछ ।
- (च) “कार्यपालिका सदस्य” भन्नाले यस गाउँपालिकाको सदस्यहरूलाई सम्भन्धित हुनेछ ।
- (छ) “प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत” भन्नाले यस गौरीशंकर गाउँपालिकाको प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत सम्भन्धित हुनेछ ।

- (ज) “वडा समिति” भन्नाले यस गौरीशंकर गाउँपालिकाको ९ वटै वडाका समितिहरु सम्भन्नु पर्नेछ ।
- (झ) “व्यवसायी” भन्नाले यस गौरीशंकर गाउँपालिका भित्रका सम्बन्धित व्यवसायी, व्यक्ति वा संस्था सम्भन्नु पर्नेछ ।
- (ञ) “कार्यविधि” भन्नाले “व्यवसाय दर्ता तथा नविकरण सम्बन्धी कार्यविधि-२०७६ सम्भन्नुपर्नेछ ।
३. क्षेत्र: यस गौरीशंकर गाउँपालिका क्षेत्र भित्रका सबै व्यवसायीहरुलाई यस कार्यविधिले समेट्नेछ ।
४. विषयगत क्षेत्र: विषयगत क्षेत्र अन्तर्गत करका दायरा भित्र देहायका क्षेत्रहरु पर्नेछन् ।
- (क) दैनिक उपभोग्य सामाग्रीहरु खाद्यन्न, थोक तथा खुद्रा पसल
- (ख) होटल व्यवसाय
- (ग) पशुपालन फर्म
- (घ) नर्सरी
- (ङ) उद्योग तथा कल कारखाना
- (च) कृषि फर्म
- (छ) औषधि पसल । आदि

परिच्छेद-२

व्यवसाय दर्ता सम्बन्धी व्यवस्था

५. व्यवसाय दर्ता प्रकृया:

- (१) व्यवसाय दर्ता गर्नुपर्ने: प्रत्येक व्यवसायीले गाउँकार्यपालिकाको कार्यालयमा आ-आफ्नो व्यवसाय अनिवार्य दर्ता गर्नुपर्नेछ ।

- (२) सूचना प्रकाशन गरिने : व्यवसाय दर्ताको लागि सूचना स्थानिय संचार माध्यमबाट प्रकाशन गरिनेछ ।
- (३) तोकिएको समयभित्र व्यवसाय दर्ता गर्नुपर्ने : हाल सञ्चालनमा रहेका सम्पूर्ण व्यवसायीले ०७६ असोज मसान्त सम्ममा अनिवार्य दर्ता गरिसक्नुपर्नेछ । साथै नयाँ व्यवसाय सञ्चालन गर्ने व्यवसायीले व्यवसाय सञ्चालन गरेको मितिले १ महिना भित्र अनिवार्य आफ्नो व्यवसाय दर्ता गरिसक्नु पर्नेछ ।

६. दर्ताका लागि आवश्यक कागजातहरू :

- ६.१. व्यवसाय दर्ताका लागि व्यवसायिले देहायका कागजातहरू सहित अनुसूची ३ बमोजिमको ढाँचामा गाउँकार्यपालिकाको कार्यालयमा निवेदन पेश गर्नुपर्नेछ ।
- (१) हालसालै खिचेको २ प्रति फोटो
- (२) नागरिकता प्रमाण-पत्रको प्रतिलिपि
- (३) वडा कार्यालयको सिफारिस
- (४) व्यवसाय सञ्चालन हुने जग्गाको जग्गाधनी प्रमाण पुर्जाको प्रतिलिपि
- (५) अर्काको नाममा जग्गा भए व्यवसाय सञ्चालन गर्न दिने जग्गाधनीको मञ्जुरीनामा
- (६) उद्योगको हकमा संधियारको मञ्जुरीनामा ।
- (७) उद्योग वाणिज्य संघको सिफारिस पत्र।

७. प्रमाणपत्र सम्बन्धी व्यवस्था :

- (१) माथि ६.१ मा उल्लेखित कागजातहरू प्राप्त भई सकेपश्चात् तोकिएको दस्तुर लिई कार्यालयले अनुसूची-१ बमोजिमको ढाँचामा व्यवसाय दर्ताको प्रमाणपत्र दिनेछ ।

८. व्यवसाय नवीकरण सम्बन्धी व्यवस्था : प्रत्येक व्यवसायीले आर्थिक वर्षको श्रावण मसान्तसम्म आफ्नो व्यवसाय अनिवार्य रूपमा गाउँ कार्यपालिकाबाट नवीकरण गरिसक्नु पर्नेछ । व्यवसाय नवीकरण को प्रमाणपत्र कार्यालयले व्यवस्था गरे बमोजिम हुनेछ ।
९. व्यवसाय दर्ता तथा नवीकरण शुल्क र पुनरावलोकन सम्बन्धी व्यवस्था :
- (१) व्यवसाय दर्ता/नवीकरण सम्बन्धी शुल्क/दस्तुर राजश्व परामर्श समितिको सिफारिसमा गाउँपालिकाले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ ।
  - (२) चालु आ.व.को हकमा अनुसूचि-२ मा उल्लेख भए बमोजिमको व्यवसाय दर्ता शुल्क/दस्तुर लिईनेछ ।
  - (३) प्रत्येक आ.व. मा व्यवसाय दर्ता/नवीकरण शुल्कमा गाउँ कार्यपालिकाले पुनरावलोकन गर्न सक्नेछ ।
  - (४) उपदफा (३) बमोजिम पुनरावलोकन गरिएको व्यवसाय दर्ता/नवीकरण शुल्क सम्बन्धी जानकारी स्थानीय संचार माध्यम वा अन्य कुनै माध्यमबाट सार्वजनिक गरिनेछ ।

परिच्छेद-३

अनुगमन तथा कारवाही

१०. मूल्य सूची सम्बन्धी व्यवस्था : सम्पूर्ण व्यवसायीहरूले अनिवार्य रूपमा उपभोक्ताहरूले प्रष्ट संग देख्ने गरी मूल्य सूची राख्नुपर्नेछ ।
११. बजार अनुगमन सम्बन्धी व्यवस्था :
- (१) यस गाउँपालिका भित्र सञ्चालन भएका व्यापार व्यवसायलाई

स्वस्थ, व्यवस्थित बनाउन नियमित अनुगमन गरिनेछ । बजार अनुगमन सम्बन्धी अन्य व्यवस्था गाउँपालिकाले जारी गर्ने बजार अनुगमन निर्देशिका बमोजिम हुनेछ ।

१२. दर्ता खारेजी र व्यवसाय बन्द सम्बन्धी व्यवस्था : कार्यविधि विपरितको देहायका कार्य गरेमा व्यवसायको दर्ता खारेजी वा व्यवसाय बन्द गरिनेछ ।

(क) तोकिएको समय भित्र व्यवसाय दर्ता तथा नविकरण नगरेमा

(ख) निषेध गरिएका सामाग्रीहरु बेचविखन गरेमा

(ग) कालो बजारी गरेमा

(घ) गुणस्तरहीन सामाग्रीहरु बेचविखन गरेमा

(ङ) म्याद नाघेका सामाग्रीहरु बेचविखन गरेमा

(च) चर्को मूल्यमा सामाग्रीहरु बेचविखन गरेमा

(छ) प्रदुषित, फोहोर सामाग्रीहरु बेचविखन गरेमा ।

१३. कारवाही र जरिवाना सम्बन्धी व्यवस्था :

(१) बजार अनुगमनको क्रममा देहायको अवस्था भेटिन गएमा देहाय बमोजिमको तुरुन्त जरिवाना गरिनेछ :-

जरिवाना :

(क) मूल्यसूची नराखेमा रु.१०००।-

(ख) प्रमाणपत्र नराखेमा रु.२०००।-

(ग) तोकिएको समय भित्र व्यवसाय दर्ता तथा नविकरण नगरेमा रु.५०००

(घ) गुणस्तरहीन सामाग्रीहरु बेचविखन गरेमा रु.१०,०००।-

(ङ) म्याद नाघेका सामाग्रीहरु बेचविखन गरेमा रु.१०,०००।-

(च) बजार मूल्य भन्दा चर्को मूल्यमा सामाग्रीहरु बेचविखन
गरेमा रु.१०,०००।-

(छ) प्रदुषित, फोहोर सामाग्रीहरु बेचविखन गरेमा रु.५,०००।-

- (२) उपदफा (१) बमोजिम जरिवाना गरिसके पश्चात् पनि कुनै व्यवसायीले आफ्नो कमजोरी सुधार नगरेका पाईएको त्यस्ता व्यवसायीलाई सोही कसुरमा दोब्बर जरिवाना गरिनेछ ।

परिच्छेद-४

विविध

१४. बाधा अड्काउ सम्बन्धी व्यवस्था :

- (१) यो कार्यविधिको कार्यान्वयनलाई थप व्यवस्थित र प्रभावकारी बनाउन गाउँकार्यपालिकाले आवश्यकता अनुसार थपघट, हेरफेर वा संशोधन गर्न सक्नेछ ।
- (२) यस कार्यविधिको कार्यान्वयनमा कुनै बाधा अवरोध वा अस्पष्टता भएमा त्यस्तो बाधा अवरोध हटाउन गाउँकार्यपालिकाले आवश्यकता अनुसार व्यवस्था गर्न सक्नेछ ।

१५. विशेष व्यवस्था: माथि अन्यत्र जुनसुकै व्यवस्था उल्लेख गरिएको भएता पनि प्रदेश कानून नबनुन्जेल सम्म वा गाउँपालिकाले बनाएको अर्को ऐन, कानूनले खारेज नगरेसम्म यो कार्यविधिमा भएका व्यवस्था पूर्ण रूपमा सक्रिय रहनेछन् ।

अनुसूची १

दफा (७) सँग सम्बन्धित

गौरीशंकर गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
सुरी, दोलखा
३ नं. प्रदेश, नेपाल

द.नं.:

व्यवसाय दर्ता प्रमाण-पत्र

श्री .....

प्रस्तुत विषयमा तपाईंलाई गौरीशंकर गाउँपालिकाको “व्यवसाय दर्ता तथा नविकरण सम्बन्धी कार्यविधि, २०७६” को दफा (७) बमोजिम यो प्रमाणपत्र प्रदान गरिएको छ । प्रचलित नियमानुसार उपभोक्ताको हित संरक्षण गरि मर्यादित तवरले आफ्नो व्यवसाय सञ्चालन गर्नुहुन अनुरोध गरिन्छ ।

व्यसायको प्रकार	
स्थान	

प्रमाणपत्र जारी गर्नेको

सही :

नाम:

पद:

कार्यालयको छाप
मिति :

अनुसूचि -२
दफा (९) संग सम्बन्धित

व्यवसाय कर र शुल्क (रुपैयामा)		
मदिरा पसल	वितरक	३०००१-
	थोक	२०००१-
	खुद्रा	५००१-
चुरोट/विडी सुती जन्त्य	वितरक	२०००१-
	थोक	१५००१-
	खुद्रा	२००१-
हल्का पेय पदार्थ	वितरक	१५००१-
	थोक	१०००१-
	खुद्रा	५००१-
सुनचाँदी पसल	थोक	२०००१-
	खुद्रा पसल र मर्मत	१०००१-
औषधी पसल	थोक	३०००१-
	खुद्रा डाक्टर भएको	२०००१-
	खुद्रा डाक्टर नभएको	१०००१-
माछा मासु बिक्रि पसल		१०००१-
आयुर्वेदिक औषधि पसल		५००१-
एग्रोभेट पसल	थोक	२०००१-
	खुद्रा	२००१-
स्टेशनरी तथा पुस्तक पसल	थोक	१५००१-
	खुद्रा	५००१-
छपाई तथा प्रकाशन	अफसेट प्रेस	२०००१-
	साधारण प्रेस	५००१-

कस्मेटिक पसल		५००१-
मोटर पार्ट्स	थोक	२०००१-
	खुद्रा	५००१-
प्लाई तथा ग्लास	थोक	२०००१-
	खुद्रा	१००१-
कपडा / फेन्सी / जुत्ताचप्पल / व्याग पसल	थोक	१०००१-
	खुद्रा	५००१-
धागोटाक पसल	थोक	१०००१-
	खुद्रा	१००१-
इलेक्ट्रॉनिक पसल -मोबाईल, घडी, क्याल्कुलेटर, अडियो, भिडियो आदि)	वितरक	३०००१-
	थोक	१५००१-
	खुद्रा	१०००१-
हार्डवेयर / मेसिनरी / स्यानिटरी / मार्वल पसल	थोक	२०००१-
	खुद्रा	१०००१-
पेट्रोलियम पदार्थ	पेट्रोल पम्प	५०००१-
	पेट्रोल विक्री केन्द्र	३०००१-
	ग्यास सिलिन्डर सब डिलर	३०००१-
	मट्टितेल मात्र विक्री	२००१-
स्टील आलमुनियम पसल	थोक	१०००१-
	खुद्रा	५००१-
फर्निचर	थोक	१०००१-
	खुद्रा	५००१-

दुङ्गा तथा गिट्टी, बालुवा विक्री वितरण गर्ने		३०००१-
कपडा सिलाई कटाई	टेलरिङ्ग आधुनिक	२००१-
	हाते मेसिन	१००१-
स्नुकर तथा पुल हाउस		१०००१-
क्यारेम बोर्ड		२००१-
पशु आहार विक्री केन्द्र		२००१-
किराना पसल	थोक	१०००१-
	खुद्रा	२००१-
फलफूल/तरकारी पसल	थोक	५००१-
	खुद्रा	२००१-
उपहार/गिफ्ट/खेलौना पसल	थोक	५००१-
	खुद्रा	२००१-
भाँडा पसल (स्टील, प्लास्टिक, आल्मुनियम सबैथरी)	थोक	१०००१-
	खुद्रा	५००१-
माटाको भाँडा पसल	थोक/खुद्रा	१००१-
विशेषज्ञपरामर्श तथा अन्य व्यवसायी सेवा	चिकित्सक	२०००१-
	कन्सल्टेन्ट सेवा - (इन्जिनियरिङ्ग)	२०००१-
	कानून व्यवसायी 'ल' फर्म	२०००१-
	लेखापरीक्षण व्यवसायी	२०००१-
	दन्त चिकित्सक	२०००१-
	अनुसन्धानकर्ता परामर्शदाता	२०००१-
	पशु चिकित्सक डाक्टर	२०००१-
	रोजगार सेवा	३०००१-

हुवानी तथा ट्रान्सपोर्ट		१०००१-
पेन्टर/साइनबोर्ड लेख्ने		१००१-
खोटो व्यवसायी		१०००१-
यस वर्गिकरणमा नपरेका व्यवसायको हकमा		५००१-

उत्पादनमूलक उद्योग

ग्रील उद्योग		१०००१-
जुत्ता उद्योग		५००१-
घरेलु कुटिर उद्योग -अगरवत्ती) मैनवत्ती, टीकी, अचार तथा अन्य कुटिर)		१००१-
कपडा तथा गार्मेन्ट उद्योग		१०००१-
सिरकडसना उद्योग पसल		५००१-
कुटानीपेलानी/मिल		५००१-
मसलामिल		५००१-
नोट: यदि मसला मिल रहेको मिलबाटै कुटानी पेलानीमिल पनि छ भने कुटानी पेलानी मिलकै व्यवसाय कर लाग्ने छ । ग्रील उद्योग		
डेरी उद्योग/व्यवसाय		५००१-
उपभोग्य बस्तु उत्पादन उद्योग	कुकिज नुडल्स	५००१-
	दालमोट, पाउरोटी, चाउमिन	२००१-
	पापड, चिप्स फिगर	२००१-
वनजन्य उद्योग	समिल प्लाइउड उद्योग	२०००१-
	काठ विक्री डिपो	५००१-

क्रसर-कन्क्रीट-इटाभट्टा		५०००१-
ढाका टोपी, पस्मिना उद्योग		१००१-
सुर्तिजन्य उद्योग		५०००१-
होटल लज रेष्टुरेन्ट	होटल र लज	१०००१-
	भोजनालय	५००१-
	मिठाई पसल	५००१-
	रेष्टुरेन्ट प्यालेस	२५००१-
	पाटी प्यालेस	२०००१-
	चिया र खाजा पसल	२००१-
	साना, खाजा-नास्ता पसल (मदिरा सहित)	१०००१-
टेन्टहाउस		२०००१-

सेवा उद्योग

सञ्चार	एफ.एम.प्रसारण	२०००१-
	केबुल च्यानल प्रसारण	२०००१-
	पत्रपत्रिका प्रकाशन सेवा	१०००१-
	फोटोकपी, पि.सि.ओ. साइवर तथा क्याफे	५००१-
	कुरियर सेवा	१०००१-
	कलर ल्याव/फाटो स्टुडियो	५००१-
	वित्तीय	वाणिज्य बैंक प्रति शाखा/केन्द्रिय
	विकास बैंक प्रति शाखा/केन्द्रिय	४०००१-

	फाइनान्स कम्पनी शाखा कार्यालय	३०००१-
	वित्तीय/ऋण सहकारी संस्था	१५००१-
	मनी/ट्रान्सफर	५००१-
	विमा कम्पनी	२०००१-
	लघुवित्त	१०००१-
स्वास्थ्य सेवा व्यवसाय	निजी अस्पताल तथा नर्सिङ्ग होम	२५००१-
	क्लिनिक तथा ल्याव	१०००१-
	चस्मा पसल	५००१-
शिक्षा सेवा	ट्युशन सेन्टर	१५००१-
	कम्प्युटर/नृत्यकला सिकाई केन्द्र	१०००१-
	तालिम तथा अनुसन्धान केन्द्र	१०००१-
मर्मत सम्भार	टायर-ट्युव मर्मत, रिसोलिङ्ग हावा भर्ने	२००१-
	इन्जिन मर्मत	१५००१-
	डेन्टिङ्ग पेन्टिङ्ग	१५००१-
	टि.भि.,फ्रिज, मोटर, पड्खा, रेडियो, घडी, जेनेरेटर, कम्प्युटर, मोबाइल -इलेक्ट्रोनिक)	१०००१-
	मोटरसाइकल मर्मत	५००१-

	बस, ट्याक्सी लगायतका सवारी साधन मर्मत	२०००।-
	अन्य विविध मर्मत	५००।-
ड्राइक्लिनिक, व्युटी पार्लर तथा सैलुन		१०००।-
फूलविरुवा पसल		५००।-
मनोरञ्जन कर	सिनेमा हल तथा मनोरञ्जन प्रदर्शन स्पलको प्रवेश शुल्कमा	२.००%
	जादु सर्कस चटक आदिमा	प्रतिदिन ३००।-
जडिबुटी जिव जन्तुकर	कार्यपालिका निर्णय बमोजिम	
बहाल विटौरी कर	टहरो छाप्रोको मासिक	५०।-
	घुम्ती मासिक	५०।-
	ठेला मासिक	५०।-

अनुसूचि ३

दफा ६ सँग सम्बन्धित

श्रीमान् प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत ज्यू

गौरीशंकर गाँउपालिका

गाँउ कार्यपालिकाको कार्यालय

विषय : व्यवसाय दर्ता गरी पाँऊ ।

महोदय,

प्रस्तुत विषयमा मैले तपशित अनुसारको व्यवसाय संचालन गर्न इच्छुक रहेकोले नियमानुसार व्यवसाय दर्ता गरिदिनुहुन अनुरोध छ ।

व्यवसायको प्रकार : .....

संलग्न कागजातहरु

- १) हालसालै खिचेको २ प्रति फोटो
- २) नागरिकता प्रमाण पत्रको प्रतिलिपी
- ३) वडा कार्यालयको सिफारिस
- ४) व्यवसाय संचालन हुने जग्गाधनी प्रमाण पुर्जाको प्रतिलिपी
- ५) अर्काको नाममा जग्गा भएव्यवसाय संचालन गर्न दिने जग्गाधनीको मञ्जुरीनामा
- ६) उद्योगको हकमा संधियारको मञ्जुरीनामा ।
- ७) उद्योग वाणिज्य संघको सिफारिसपत्र

निवेदक

नाम :

ठेगाना :

मिति :

प्रमाणीकरण मिति: २०७६।०१।०४

आज्ञाले,
प्रदिप कुमार खड्का
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत